

INTERNET KỶ QUAN THỨ NĂM CỦA THẾ GIỚI

Jaime j. Hensnessey

ABC New

Trong thế giới thực và ảo, Internet kỳ quan mới nhất của thế giới đã giúp kết nối con người và ý tưởng với nhau. Mới đây, chương trình truyền hình nhiều kỳ Good Morning America của kênh ABC và một nhóm chuyên viên đã chọn Internet là "kỳ quan mới thứ 5 của thế giới".

KHÁI NIỆM VỀ BIÊN GIỚI

Có thể xem Internet là kỳ quan "phổ cập nhất và ích lợi nhất với con người" thay vì chỉ để chiêm ngưỡng và tham quan như đa phần các kỳ quan khác. Internet xóa khoảng cách thời gian và không gian, làm mờ nhạt khái niệm về biên giới địa lý lẫn văn hóa. Internet dần trải và vươn đi thật xa, đến vô tận và hợp nhất con người lại trong một cộng đồng tương tác mạnh: Cộng đồng nối mạng đối với mỗi người, Internet còn là cánh cửa riêng tư mở vào thế giới hoàn cầu. Tham gia Internet, chúng ta đã trở thành công dân toàn cầu một cách tự nhiên. Điều thú vị là chỉ trong một thời gian ngắn và trên thực tế khi vẫn còn trong giai đoạn sơ sinh, Internet đã làm cuộc cách mạng mọi thứ, từ giáo dục đến hẹn hò yêu đương. Tuy nhiên, ít người biết World Wide Web (WWW) chỉ là một phần của Internet. Nghe có vẻ giống nhau, nhưng Internet và World Wide Web (hay gọi đơn giản là Web) dù có bà con với nhau nhưng đứng riêng biệt.

Trong khi Internet để chỉ mạng toàn cầu, cộng đồng những máy tính phải tuân thủ các quy luật chung trong cái gọi là "siêu xa lộ thông tin", thì về mặt thể lý, Internet gồm những dây cáp và vệ tinh với nhiều công dụng, từ gửi email đến chat online và phổ thông nhất là lướt Web. Còn World Wide Web là cụm từ để chỉ bộ sưu tập các trình duyệt (browser), liên kết (link) và những trang Web (website), tức những điểm đến (destination) của siêu xa lộ Internet, chúng ta mới vào được Web.

INTERNET, ARPANET VÀ INTERMESH

Tiền thân của Internet là một dự án của chính phủ Mỹ thập niên 1960 có tên ARPANET (Advanced Research Projects Agency Network) dùng để kết nối 4 máy tính của Bộ Quốc Phòng Mỹ, phòng khi xảy ra cuộc tấn công hạt nhân. Chúng ta có thể vẫn đang mày mò về Internet hay The Information Mine (TIM) nếu tiền thân (hay cha đẻ) của Internet này vẫn dính chết với những chức năng ban đầu của nó. May mắn, ngày 6.8.1991, một nhà khoa học người anh tên là Tim Berners Lee đã công bố dự án World Wide Web, bất chấp lời nhắc nhở của vợ và các đồng nghiệp rằng tên gọi này thật bất tiện vì phát âm từ viết tắt WWW còn lâu hơn phát âm World Wide Web. Thời còn nhỏ, Berners Lee chịu ảnh hưởng một phần từ truyện ngắn Dial F for Frankenstein của Nhà Văn Arthur C. Clarke. Ông cho biết tác phẩm giả tưởng này đã dạy người ta vượt qua giới hạn số tế bào thần kinh kết nối được với nhau để đạt đến điểm mà mọi máy tính đều có thể kết nối và tạo thành một hệ thống khổng lồ với khả năng cùng thờ, suy nghĩ và phản ứng tự động. Những năm sau đó, đột phá của Berners Lee được tổ chức lại, cụ thể hóa và liên kết thông tin trong một mạng Web khổng lồ. Ông tưởng tượng ra một cộng đồng Internet, nơi gia đình, các đại học, các quốc gia và cả hành tinh sẽ chia sẻ và làm việc cùng nhau. Trong một cuộc phỏng vấn năm 1997 trên tạp chí Time, Berners Lee mô tả sự tăng trưởng của Web như "mang lại một cảm giác thoải mái, tiện lợi không ngờ so với dự tính ban đầu" và xem đây là "bài học cho những ai dám mơ ước về những chân trời mới". Ông nói: "Bạn cứ mơ và giấc mơ sẽ trở thành hiện thực". Dù sau đó Berners Lee nhận được tước hiệu Hiệp Sĩ cho phát minh của mình nhưng ông vẫn khẳng định Web là miễn phí và không chịu chia sẻ lợi nhuận với những người khai thác và làm giàu nhờ nó.

TẠO KẾT NỐI CHO CƯ DÂN ĐỊA CẦU

Các nhân vật trong bộ phim viễn tưởng khoa học không gian Star Trek có thể đi đến được những hành tinh xa xăm chỉ với một mệnh lệnh đơn giản “Beam me up”, còn cư dân Internet chỉ cần động tác “log on”. “Tin nhắn, Chat và Webcam đã giúp chúng tôi luôn ở bên nhau” Amie Tugwell, vợ một người lính Mỹ phục vụ ở ngoại quốc nói. Mỗi đêm, chị đặt chiếc ghế tại bàn ăn cho chồng và nhìn hình ảnh của anh trên máy tính. “Internet đã trở thành một phần cuộc sống của chúng tôi” Chị nói. Teresa Christian, một phụ nữ 32 tuổi từ Virginia, Mỹ gặp người chồng gốc Ấn Độ hiện nay qua trang Web eHarmony.com dù anh làm việc ở Ấn Độ, cách xa chị nửa vòng trái đất. Trước khi họ gặp nhau trên mạng, cả hai chưa từng đi máy bay. Nhưng trang Web mang tính xã hội và cộng đồng ngày càng nhiều. Chúng ta nơi trao đổi, giao lưu và chia sẻ thông tin của những người cùng chung một mục đích, sở thích và ước mơ. Ví dụ hai trang Web MySpace và Facebook. Trang Web Meetup.com xuất hiện sau khi xảy ra thảm kịch 11.9.2001, khi Scott Heiferman tin rằng những người thân và bạn bè của nạn nhân cần sự an ủi và hỗ trợ.

Theo ước tính của tổ chức Internet World Stats, hiện đã có hơn 1 tỷ người dùng Internet. Cộng đồng ảo này quá lớn, với đầy đủ những vấn đề của nó giống như cộng đồng thật, kể cả ô nhiễm, lừa đảo và tội ác. Lang thang trên Internet, người ta có thể tìm được cả cái đẹp tích cực, lẫn cái xấu tiêu cực đáng lên án. Giống như nghệ thuật, Internet cũng bắt chước và phản ảnh cuộc sống.